

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy
na rokovanie HSR SR dňa 25. 03. 2024

Úprava podmienok národných víz pre vodičov (nariadenie vlády č. 113/2023 Z. z. o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vybraným skupinám štátnych príslušníkov tretích krajín (APZD))

APZD presadilo v národných vízach viaceré pozitívne zmeny – informácia o zmenách platných od 6.3.2024 sú nižšie.

Naše návrhy, ktoré sme smerovali k úprave neprimerane prísnych podmienok nastavených Ministerstvom dopravy SR neboli doteraz akceptované.

A. Ide o návrhy, aby sa:

1. skrátilo obdobie povinného usadenia zamestnávateľa na území SR z 10 rokov na 3 roky,
2. skrátilo obdobie, počas ktorého nesmie byť zamestnávateľ personálne ani majetkovo prepojený so zahraničnou osobou (ani v rámci EÚ) z 10 rokov na 3 roky.

Podmienky ministerstvo nastavilo mimoriadne prísne aj oproti iným typom národných víz.

V praxi ich spĺňa len menšie spektrum dopravcov. Overené slovenské firmy pôsobiace na trhu napríklad sedem rokov majú de facto odopretý prístup k národným vízam. Ide pritom kľudne aj o dopravcov, ktorí poskytujú služby verejnom záujme – mestská a prímestská hromadná doprava.

Podmienky je potrebné zmierniť, aby národné víza plnili svoj účel.

B. Tachografové karty

- podľa nariadenia EÚ môže byť tachografová karta vydaná iba osobe, ktorá sa v krajine svojho pobytu zdržiava viac ako 183 dní,
- zamestnanec bez tachografovej karty pritom nemôže vykonávať prácu vodiča kamiónu,
- ak si nájdeme zahraničného pracovníka bez tachografovej karty – nesmieme ho 6 mesiacov pustiť za volať,
- dnes v zahraničí nachádzame už prevažne pracovníkov bez tachografových kariet,
- preto záujem o tento typ národného víza razantne klesol,
- EÚ nariadenie umožňuje aj výnimky a krajiny si môžu vydávať aj tzv. dočasné tachografové karty (bez podmienky predošlých 183 dní) – takto už dnes postupuje napr. Poľsko,
- Ministerstvo dopravy SR však vyhodnotilo, že ich zavedenie bude nerentabilné, pretože počet vydaných národných víz klesá (!!)- v diskusiách sa cyklíme.

A. Národné víza (nariadenie č. 113/2023 Z. z.) pre vodičov ťažkých nákladných vozidiel a pre vodičov autobusov

- rozširuje sa okruh krajín, ktorých občania môžu žiadať o NV o Filipíny, Indiu, Indonéziu a o Nepál
- zvyšuje sa maximálny ročný počet vydaných národných víz pre vodičov autobusov **z 200 na 2 000**
- zvyšuje sa maximálny ročný počet vydaných národných víz pre vodičov ťažkých nákladných vozidiel **z 2 000 na 5 000**

B. Národné víza (nariadenie č. 383/2023 Z. z.) pre priemysel

- rozširuje sa okruh krajín, ktorých občania môžu žiadať o NV **o Indiu**
- znižuje sa počet rokov usídlenia zamestnávateľa na území SR **zo štyroch na tri roky**
- o národné víza môžu požiadať **aj agentúry dočasného zamestnávania**, pričom užívateľský zamestnávateľ musí spĺňať podmienky
 - o usídlenia na území SR najmenej tri roky
 - o v posledných dvoch rokoch mu nebola uložená pokuta za nelegálne zamestnávanie
 - o má splnené daňové a odvodové povinnosti
- zvyšuje sa maximálny ročný počet národných víz **z 2 000 na 10 000**
- v prípade dočasného pridelenia sa k zoznamu zamestnancov predkladaný na ÚPSVR prikladá aj **súhlas užívateľského zamestnávateľa**, ktorého vzor sa nachádza na stránkach úradu https://www.upsvr.gov.sk/sluzby-zamestnanosti/aktuality/narodne-viza-zamestnavanie-statnych-prislusnikov-tretich-krajin-v-zaujme-sr.html?page_id=1171372
- predlžuje sa rozhodovacie lehota ÚPSVR **z 5 na 10 pracovných dní**